

Bruxelles, 21. studenoga 2023.
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	21. studenoga 2023.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13420/23
Predmet:	Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 14/2023 o programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa – zaključci Vijeća (21. studenoga 2023.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 14/2023 o programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, koje je Vijeće odobrilo na 3985. sastanku održanom 21. studenoga 2023.

Zaključci Vijeća o tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 14/2023 o programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa

1. Vijeća pozdravlja tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 14/2023 o programiranju Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa („NDICI – Globalna Europa”). Posebno pozdravlja nalaze i preporuke Europskog revizorskog suda. Tematsko izvješće pruža važan doprinos aktualnim procesima evaluacije i preispitivanja instrumenta NDICI – Globalna Europa u sredini programskog razdoblja.
2. Programiranje instrumenta NDICI – Globalna Europa temelji se na načelima programiranja utvrđenima u člancima 12., 13. i 19. Uredbe (EU) 2021/947 („Uredba o instrumentu NDICI – Globalna Europa”). Ta su načela prenesena u konkretna prioritetna područja, sektore intervencije, posebne ciljeve, očekivane rezultate i okvirna dodijeljena sredstva za djelovanja EU-a na nacionalnoj, višenacionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini, čiji je cilj jačanje održivog razvoja. Vijeće prima na znanje nalaz iz tematskog izvješća da službe Komisije i ESVD primjenjuju različite metodologije za utvrđivanje dodjela financijskih sredstava u programima za zemlje susjedstva i izvan susjedstva.
3. U tom kontekstu Vijeće pozdravlja dovršetak programiranja za veliku većinu planiranih programskih dokumenata manje od šest mjeseci nakon donošenja Uredbe o instrumentu NDICI – Globalna Europa i s njom povezanog delegiranog akta. To je omogućilo brzo izvršenje proračuna i potpuni kontinuitet suradnje EU-a s partnerskim zemljama i regijama, među ostalim u okviru tematskih programa.

4. Vijeće ističe da se od završetka programiranja višegodišnjih okvirnih programa instrumenta NDICI – Globalna Europa svijet suočava s nizom međusobno povezanih kriza, među ostalim s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine i aktualnim posljedicama pandemije bolesti COVID-19. Te višestruke krize slabe kapacitete partnerskih zemalja za suočavanje s trajnim izazovima siromaštva, klimatskih promjena i uništavanja okoliša, sukoba, nesigurnosti opskrbe hranom, sve većih nejednakosti i gospodarskog pada, što ima ozbiljne posljedice na migracije i prisilno raseljavanje. Na polovini su razdoblja njegove provedbe Program održivog razvoja do 2030. i njegovi ciljevi održivog razvoja ugroženi, posebno među partnerskim zemljama u najranjivijim i najosjetljivijim situacijama. Na temelju postupka programiranja dovršenog 2021. provedba instrumenta NDICI – Globalna Europa u duhu Tima Europa omogućit će EU-u da se suoči s geopolitičkim izazovima, uz istodobno uključivanje razvojnih prioriteta i potreba partnerskih zemalja.
5. Vijeće ponovno ističe ambiciju EU-a da strateški i ravnopravno surađuje s partnerskim zemljama putem dijaloga koji uključuje više dionika i koji se temelji na pristupu „politika na prvom mjestu”, izgradnjom snažnih i uzajamno korisnih partnerstava koja se temelje na zajedničkim vrijednostima, interesima i prioritetima politika te odgovornosti za djelovanje na lokalnoj razini. Vijeće naglašava potrebu za stalnim jačanjem učinkovitosti, transparentnosti i visokog učinka razvojne suradnje EU-a s partnerskim zemljama.
6. Vijeće pozdravlja zaključak Europskog revizorskog suda da su službe Komisije i ESVD osmislili sveobuhvatne geografske programe kojima se nastojao ispuniti širok niz potreba partnerskih zemalja i prioriteta EU-a. Također pozdravlja priznavanje opsežnih, uključivih i sveobuhvatnih savjetovanja koja su provedena i koja su naknadno uzeta u obzir pri odabiru prioritetnih područja za suradnju i partnerstva. Vijeće poziva službe Komisije, ESVD i države članice da poboljšaju koordinaciju između delegacija EU-a i veleposlanstava država članica u partnerskim zemljama kako bi se nadišla puka razmjena informacija te dodatno ojačao pristup Tima Europa i usklađenost zajedničkog djelovanja. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti uključivanju država članica s nerezidentnim veleposlanstvima.

7. Vijeće prima na znanje nalaz Europskog revizorskog suda da je broj strategija zajedničkog programiranja i dalje ograničen i da cilj Uredbe o instrumentu NDICI – Globalna Europa da zajedničko programiranje postane najpoželjniji pristup za programiranje po zemljama još nije postignut jer je naglasak stavljen na inicijative Tima Europa. U tom pogledu Vijeće poziva Komisiju da nastavi s redovitim mapiranjem zajedničkih programskih aktivnosti. Vijeće prepoznaje snažan doprinos pristupa Tima Europa i inicijativa Tima Europa načelu „boljeg zajedničkog rada” razvojne suradnje EU-a.
8. Vijeće posebno pozdravlja preporuku Europskog revizorskog suda o potrebi za poboljšanjem metodologije za dodjelu sredstava zemljama susjedstva i prepoznaje važnost daljnjeg dokumentiranja i dosljedne primjene metodologije za dodjelu sredstava programâ za zemlje izvan susjedstva. Vijeće naglašava vrijednost regionalne integracije i učinak uključenih regionalnih višegodišnjih okvirnih programa. Vijeće poziva službe Komisije i ESVD da razmotre te preporuke u aktualnom postupku preispitivanja instrumenta NDICI – Globalna Europa u sredini programskog razdoblja te da pripreme dovoljno standardiziranu, usporedivu, transparentnu i dobro dokumentiranu metodologiju za dodjelu sredstava za sljedeće programiranje. Vijeće poziva službe Komisije i ESVD da utvrde područja u kojima je moguća daljnja normizacija. Vijeće podsjeća na važnost smanjenja metodoloških razlika među regijama na temelju odgovarajućih političkih procjena, u skladu s relevantnim pravnim odredbama.
9. Vijeće podsjeća na posebnu prirodu partnerstava sa zemljama susjedstva, u skladu s načelom diferencijacije europske politike susjedstva, koja se odražava u mješovitoj prirodi kriterija za dodjelu sredstava u okviru instrumenta NDICI – Globalna Europa. To obuhvaća kvantitativne i kvalitativne pokazatelje, uključujući predanost reformama i razinu ambicije partnerstava s EU-om.
10. Vijeće pozdravlja uvođenje okvira za rezultate programa Globalna Europa kao ključnog alata za praćenje kako bi se EU-u omogućilo da izvješćuje o objedinjenim rezultatima postignutima na razini instrumenta NDICI – Globalna Europa. Potiče Komisiju da nastavi raditi na utvrđivanju ključnih pokazatelja, polaznih vrijednosti i ciljeva te naglašava važnost redovitog predstavljanja objedinjenih rezultata u relevantnim radnim skupinama Vijeća.

11. Vijeće pozdravlja preporuku Europskog revizorskog suda o poboljšanju praćenja koje se temelji na rezultatima. Poziva Komisiju da dodatno pojednostavi i osigura dosljednu upotrebu pokazatelja s ciljem olakšavanja objedinjavanja podataka, među ostalim državama članicama. Iako napominje da je u svim donesenim višegodišnjim okvirnim programima integrirana upotreba korporativnih pokazatelja, njih više od 20 % nema jasne polazne vrijednosti ili pokazatelje. Vijeće potiče službe Komisije i ESVD da iskoriste priliku koja se pruža u okviru preispitivanja programiranja instrumenta NDICI – Globalna Europa u sredini programskog razdoblja kako bi se poboljšala upotreba pokazatelja.
12. Vijeće posebno pozdravlja nalaze Europskog revizorskog suda u vezi s potrebom za daljnjim usmjeravanjem područja primjene programiranja. U tom pogledu Vijeće prima na znanje preporuku Europskog revizorskog suda da se neobvezni elementi odgode za fazu provedbe te poziva službe Komisije i ESVD da u okviru svojih nadležnosti usvoje taj usmjeren pristup za sljedeće programiranje, zadržavajući pritom fleksibilnost potrebnu za višegodišnje programiranje.
13. Vijeće prepoznaje važnost daljnjeg dokumentiranja metodologije za utvrđivanje dodijeljenih sredstava za zemlje izvan susjedstva, istodobno prepoznajući potrebu za lokaliziranim kvalitativnim procjenama. Vijeće napominje da bi metodologija za sljedeće programiranje trebala biti standardiziranija i sveobuhvatnija od one koja se upotrebljava za instrument NDICI – Globalna Europa. Vijeće poziva službe Komisije i ESVD da poštuju transparentnost i dosljednost, promiču djelotvornu mobilizaciju i upotrebu domaćih resursa te razmotre apsorpcijsku sposobnost partnerskih zemalja.
14. Vijeće pozdravlja preporuku Europskog revizorskog suda o potrebi za pojašnjenjem metodologije za procjenu razvojnog učinka potpore EU-a u partnerskim zemljama. U tom pogledu poziva službe Komisije i ESVD da poboljšaju metodologiju kako bi se bolje dokazali rezultati i djelotvoran razvojni učinak potpore EU-a odabranim prioritetnim područjima i/ili sektorima suradnje. To će biti važno u kontekstu aktualnog preispitivanja instrumenta NDICI – Globalna Europa u sredini programskog razdoblja, u programskim dokumentima za sljedeće programiranje i u strateškoj komunikaciji s razvojnim partnerima.

15. Vijeće naglašava važnost nadogradnje inicijativa Tima Europa i strategije Global Gateway kako bi se poboljšala vidljivost djelovanja EU-a i ojačao politički dijalog s partnerskim zemljama. U tu svrhu podsjeća da je procjena učinka djelovanja EU-a s pomoću pouzdanih pokazatelja ključna za bolje informiranje o postignućima EU-a i za dokazivanje dodane vrijednosti koju nudi Tim Europa.
-